

2010WMC25

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 1 maart 2010 in het Provinciehuis Utrecht

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. M. Haak-Griffioen (gedeputeerde), mw. A.H. Raven BA (gedeputeerde), mw. drs. F.M. Alsem (VVD), mw. C.G.M. van Benthem (PvdA), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw. C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw. drs. J.M. de Heer-Verheij (ChristenUnie), dhr. H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), dhr. ing. D. Kilic (PvdA), dhr. J. v.d. Lagemaat (SGP), dhr. Y. Lutfula (SP), mw. H. Nap (CDA), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), mw. J. van Pijkeren (CDA), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), drs. R. de Vries (D66), mw. drs. H.D.I. Walta-auf 'm Keller (VVD) alsmede dhr. B.A. Witteman (SP);

Met kennisgeving afwezig:

Dr. R. Bisschop (SGP), dhr. J. Fastl (GroenLinks), dhr. J. de Jong (gedeputeerde), ir. C.L. Jonkers (MooiUtrecht), dhr. W. van der Steeg (PvdD) en dhr. G.J. van der Werff (VVD);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. M.J. Strijbos (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer Nugteren, opent de vergadering met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen.

Er is een kleine wijziging in de agenda aangebracht en de voorzitter geeft het woord aan twee sprekers: de heren D. Grippeling (van het Man-kind Centrum) en P. Tromp (van het Vaderkenniscentrum). Zij voeren vanuit de positie van ouders bij de discussie over de jeugdzorg het woord.

De inspreektekst van de heer D. Grippeling wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De inspreektekst van de heer P. Tromp wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Mevrouw De Heer vraagt of beide heren spreken vanuit het Vaderkenniscentrum. Zij vraagt hoe groot dit centrum is, waar het actief is en of de sprekers dit in elke provincie aanklaarten. Draait het emotionele betoog van de heer Grippeling met name om het onderwerp vaderinclusief of trekken de sprekers hun boodschap breder, naar de gehele jeugdzorg?

De heer Tromp vertelt dat zij zowel namens het Vaderkenniscentrum, een landelijke organisatie en onderdeel van de Stichting Kind en Omgangsrecht, als namens het Man-kind Centrum, een nieuw lokaal initiatief in de provincie, spreken. Overigens is het Vaderkenniscentrum gevestigd in Utrecht en het ontvangt veel telefoontjes uit Utrecht.

De problematiek die de sprekers willen aanklaarten is de vaderexclusiviteit in de jeugdzorg. Daarnaast willen zij aangeven dat (groot-)ouders die betrokken zijn bij de jeugdzorg zich geen raad weten: zij voelen zich niet geholpen en hebben elke keer het gevoel een jungle in te lopen. Dat is een groot probleem.

Mevrouw Alsem merkt op dat de noodkreet vrij breed gesteld is en vraagt of de sprekers specifieke klachten hebben over de situatie in Utrecht. Hebben de sprekers wel eens op individueel niveau naar de jeugdzorg toe gereageerd over de klachten en zijn zij toen serieus genomen?

De heer Grippeling vertelt dat hij eens telefonisch bij de jeugdzorg informeerde naar de status van het lopende onderzoek bij zijn kind. De reactie was: 'mijnheer, u bent de zoveelste op de stapel, uw kind is nummer xxx. Als ik resultaat heb, bel ik u wel!' Dit overkomt veel meer ouders. Men zoekt hulp voor een kind en op die manier wordt er mee omgegaan.

De heer Tromp aarzelt om over specifieke casussen te spreken en geeft in algemene termen de problemen aan. Een vader met de ziekte van Parkinson wordt door de jeugdzorg in het kader van een omgangs OTS aan het lijntje gehouden en niet echt geholpen. Door de problemen met zijn gezondheid houdt de vader het niet langer vol, wat hem enorm aan het hart gaat voor zijn kind. De vader neemt contact op met het Vaderkenniscentrum. Spreker weet echter zelf ook niet hoe een vader in een dergelijk geval kan worden ondersteund in de contacten met de jeugdzorg.

De heer Van de Lagemaat herinnert aan de door de heer Grippeling genoemde cijfers: 53% van de medewerkers zegt niet over voldoende kwaliteiten te beschikken en 94% zegt dat de veiligheid niet voldoende is gewaarborgd. Zijn deze cijfers specifiek voor de provincie Utrecht en zijn ze meetbaar? De heer Grippeling verwijst naar de bron van de cijfers, het boekje dat bij de SP is aan te vragen.

De heer Klein Kranenburg concludeert dat de heer Tromp een concreet punt noemde met zijn vraag aan P.S. om bij de benadering van BJZ een vaderinclusief beleid te voeren. Met het noemen van de cijfers suggereert de heer Grippeling dat het bij BJZ een puinhoop is. Spreker zou graag weten hoe ernstig de situatie in de provincie Utrecht is.

De heer Grippeling meent dat de situatie in de provincie Utrecht tamelijk ernstig is. Een aantal jaren geleden is de provincie eraan te pas gekomen bij het ontslag van de directeur van BJU. Vaak is het zo dat directie en management de cultuur in een onderneming bepalen, dat zal hier ook zo zijn. Aanneme van personeel gebeurt dan vaak naar de criteria van die directie. Veel van deze mensen werken hier nog.

De heer Klein Kranenburg wijst er op dat de Staten eens per jaar cliënten en ouders spreken in deze vergadering. Dan worden klachten naar voren gebracht. Hij heeft zelf nooit de indruk gekregen dat de situatie zo ernstig is als de heer Grippeling suggereert. Hier spreekt ergernis uit. Spreker zou graag meer onderbouwing horen zodat de provincie weet waarop moet worden gelet.

De heer Grippeling legt uit dat het opvoeden van kinderen voor 99% een kwestie van emotie is. Hij realiseert zich dat hij waarschijnlijk te emotioneel over dit onderwerp spreekt, maar dat is wat een ouder beleeft als het over het eigen kind gaat.

Mevrouw Versteeg refereert aan het boekje dat de heer Grippeling heeft verspreid. Hierin staan ervaringen met de jeugdzorg beschreven en zij vraagt of meerdere ouders hieraan hebben bijgedragen. Verwacht de heer Grippeling iets concreets van P.S.? Wellicht staan er aanbevelingen in het boekje. Ook vraagt zij of de inspreker de landelijke politiek hiermee heeft benaderd, het beleid rond jeugdzorg wordt gemaakt op landelijk niveau. Is dit niet het geval, dan adviseert zij de heer Grippeling dit alsnog te doen, dan kan deze kennis bij de verkiezingsprogramma's worden meegenomen.

De heer Grippeling vertelt dat vijf á zes mensen het boekje hebben geschreven en zij hebben daarbij verhalen van andere vaders betrokken.

Naar aanleiding van de opmerking dat ouders af en toe worden uitgenodigd in de vergadering merkt hij op dat ouders te weinig mogen deelnemen aan het gesprek. Deskundigen hebben het over het te bespreken onderwerp en ouders wordt vervolgens verteld hoe het wordt geregeld. Ouders vragen hulp voor het kind en worden vervolgens buitenspel gezet. Hij pleit voor meer invloed van ouders op dat wat plaatsvindt binnen de jeugdzorg.

Er is contact gezocht met de landelijke politiek en tijdens de 100-dagen toer is een half uur met de heer Rouvoet gesproken. Dat was een goed gesprek waar helaas erg weinig uit kwam.

De heer Witteman vraagt naar de website van het Vaderkenniscentrum.

Mevrouw Van Benthem vraagt of de heer Grippeling het begrip jungle kan toelichten. Zij vraagt of dit bijvoorbeeld de toegang tot jeugdzorg, BJZ of de instellingen betreft.

De heer Grippeling legt uit dat de term is bedacht door de schrijfster van het boekje. Het begrip jungle slaat op de omgeving waar men als ouder met het kind in terecht komt als men met de jeugdzorg krijgt te maken. Hij adviseert de Statenleden het boekje te lezen.

Mevrouw Pennarts geeft aan onder de indruk te zijn van het verhaal. Er spreekt een machteloosheid uit ten aanzien van het contact met BJZ. BJZ heeft een cliëntenraad waar men in gesprek kan gaan met het bestuur van de organisatie. Heeft de heer Grippeling overwogen hiertoe een poging te doen om zo van binnenuit de organisatie te veranderen?

De heer Grippeling heeft aan de wijze waarop met hem werd omgegaan bemerkt dat het indienen van een klacht zinloos was. Men verzandt alleen maar verder in de jungle. De eerste prioriteit is ervoor zorgen dat men niet in de jungle terecht komt. Het is er niet veilig en dat wordt zelfs door de medewerkers gezegd. Helaas is er ook geen goed alternatief en zijn ouders op zichzelf aangewezen.

De heer Tromp benadrukt dat het centrum bij P.S. nadrukkelijke aandacht vraagt voor een vaderinclusief beleid bij BJZ en het zichtbaar maken hiervan door middel van bijvoorbeeld een vadereffectrapportage, zodat de voortgang zichtbaar wordt. De achterstand van vaders in de jeugdzorg is zorgelijk genoeg om aandacht aan te besteden.

De voorzitter rondt de discussie af en zegt toe het adres van de website van het Vaderkenniscentrum te verspreiden onder de Statenleden.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

2.1 Memo gedeputeerde Raven Bibliotheekvoorzieningen in kleine kernen van Vianen, Houten en Lopik

De voorzitter meent dat een eerder gestelde vraag met deze memo is beantwoord.

2.2 Alleato Rapport Zorgstructuren in het onderwijs

De voorzitter brengt naar voren dat dit rapport terug zou kunnen komen in een later stadium, het sluit aan bij de bespreking van de jaarcyclus van het UJC in mei/juni.

Mevrouw Alsem wijst er op dat er een rapportage is ontvangen over Quick Scan Centra voor Jeugd en Gezin. Zij stelt voor dit gecombineerd met het rapport Zorgstructuren te behandelen.

Mevrouw Versteeg zou het inhoudelijk gezien beter vinden om het Alleato-rapport met de jaarcyclus te bespreken, ook om zo op een meer effectieve wijze te vergaderen.

Mevrouw Alsem gaat hiermee akkoord.

2.3 Alleato notitie kerntakendiscussie

Mevrouw Alsem vraagt of deze notitie een eigen initiatief is geweest en verzoekt G.S. om met een advies te komen hierover.

Gedeputeerde Haak legt uit dat het advies is ontvangen van Alleato zonder dat daar een verzoek aan vooraf ging. Dit advies kan worden betrokken bij de kerntakendiscussie.

De voorzitter zegt toe dat een reactie van het college hieraan zal worden toegevoegd.

Het memorandum van gedeputeerde Haak in reactie op het persbericht van BJZ en de ingediende vragen hierover worden besproken bij de rondvraag.

3. Verslag Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur 11 januari 2010

Het verslag van deze vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

N.a.v. pagina 14, de 2e alinea wijst mevrouw Nap er op dat in deze vergadering teruggekomen zou worden op de vraag van de heer Klein Kranenburg over de afgeschafte afdrachtregeling. Bij een bijeenkomst van JIJ Utrecht werd duidelijk dat er nog instellingen zijn die op de één of andere manier de eigen bijdrage van de jongeren verhogen.

De voorzitter legt uit dat het niet bespreken een agendatechnische achtergrond heeft. Hier wordt later op teruggekomen.

4. Rondvraag

Gedeputeerde Haak geeft een toelichting op haar memorandum van deze ochtend en legt uit dat er een discussie is ontstaan met BJZ. Het bureau heeft een persbericht doen uitgaan waarin sprake is van 10% bezuiniging, of in ieder geval het lager uitvallen van de beschikking. Wat het college betreft is er geen sprake van een lagere beschikking maar is het een kwestie van incidenteel geld dat dit jaar niet beschikbaar is. Dat had alles te maken met het oplossen van wachtlijsten en andere afspraken die met het ministerie waren gemaakt en waar ook provinciaal geld voor was. Maar dit geld was incidenteel. BJZ wordt nu wel geconfronteerd met lagere te besteden gelden al was dit tevoren bekend.

Het college is in gesprek met BJZ over een aantal zaken en daarom kan de gedeputeerde nog niet precies zeggen waar het budget van dit jaar op uit zal komen. De gedeputeerde hoopt de commissie daar zo spoedig mogelijk over te informeren.

Vanuit D66 en GroenLinks zijn schriftelijke vragen gesteld. Het memorandum beantwoordt deze vragen ten dele, de gedeputeerde vult de antwoorden verder aan:

1. Hiermee is inderdaad ook het ontslag van gezinsvoogden aan de orde. Maar dat is een keuze die door BJZ wordt gemaakt op basis van de inkomsten van dit jaar.
2. De gezinsvoogdij is inderdaad een wettelijke taak. BJZ geeft aan zich hierop te zullen concentreren en zal de niet gefinancierde taken afbouwen. De maatregel wordt betrokken bij de gesprekken die worden gevoerd over de vraag wat het college van BJZ verwacht. De verdere consequenties van de lagere beschikbare budgetten komen hier ook aan de orde.
3. Er vond geen wijziging in de financiering plaats, dus het afsprakenkader wordt nageleefd.
4. Er verschuift geen geld van de budgetten die nu bestemd zijn voor BJZ en zorgaanbieders naar de gemeente.
5. Er is nog geen sprake van nieuwe taken. De afspraken die er zijn gelden voor dit jaar en volgend jaar. De budgetten voor dit jaar en volgend jaar zijn dezelfde. Het enige voorbehoud is, dat de minister de budgetten heeft opgevoerd in de begroting en die moet nog worden goedgekeurd. Onduidelijk is hoe dit zal gaan na de val van het kabinet. Maar de gemaakte afspraken met de minister zijn in principe bindend.
6. Dit punt is niet van toepassing. Op dit moment is het college met BJZ in gesprek. Er is een financieel gat omdat gelden waarop het bureau heeft gerekend er niet zijn.

In het overleg heeft het college toegezegd de gelden voor de justitiële zorg, die altijd met terugwerkende kracht worden opgehoogd tot het niveau van de werkelijke uitgaven, voor te zullen schieten. Daarmee is een groot gedeelte van het ontstane gat gevuld. De gedeputeerde kan nog niet nauwkeurig aangeven hoe het probleem verder wordt opgelost, zij zegt toe te zullen proberen de Statenleden in de komende twee weken hierover nader te informeren.

Mevrouw Versteeg heeft de volgende vijf vragen voor de gedeputeerde:

- hoe moet het memorandum worden gezien in relatie tot het persbericht, als de onderhandelingen nog niet zijn afgerond? Dit zegt volgens spreekster iets over het onderhandelingsklimaat,
- de gedeputeerde geeft aan dat de informatie over het ontslag van de gezinsvoogden correct is. Hoe moet dit antwoord worden gezien in relatie tot het memo waarin de gedeputeerde zegt dat een groot deel van de problemen wordt opgelost door de

voorfinanciering? Ontslag van jeugdvoogden is een ernstige zaak omdat kinderen bij andere voogden dan wel op de wachtlijsten terecht komen,

- hoe moeten de fracties de gegeven antwoorden zien in relatie tot het persbericht dat is uitgekomen? De antwoorden verschillen van wat het persbericht aangeeft,
- de uitvoering van gezinsvoogdij is een wettelijke taak. BJZ zegt dat men zich daarop zal focussen. Tegelijkertijd krijgt P.S de informatie dat er gezinsvoogden worden ontslagen. Hoe moet men dit interpreteren?
- is het juist dat er een rapport is van Price Waterhouse and Coopers over BJZ met niet al te positieve conclusies?

Mevrouw Pennarts vindt dat P.S. als toezichthouder niet kan tolereren dat gezinsvoogden worden ontslagen bij BJZ (met een groeiende vraag naar jeugdzorg) en dat kinderen verdeeld moeten worden over nog minder gezinsvoogden. P.S. zou hier in moeten grijpen.

Mevrouw Pennarts heeft de indruk dat er sprake is van een grote crisis bij BJZ. In het memo van 26 februari 2010 geeft de gedeputeerde aan dat door de voorfinanciering het bureau in staat moet zijn om het werk uit te voeren. Het bureau verspreidt echter een persbericht met informatie dat er 10% bezuinigd moet gaan worden en dat tot drastische maatregelen moet worden overgegaan, drastischer dan men in het persbericht heeft durven aankondigen.

Mevrouw zou graag van de gedeputeerde horen wat er de komende twee weken gebeurt. Blijkbaar is deze crisis al enig tijd aan de gang. In het najaar van 2009 waren er verkeerde verwachtingen over de subsidiebeschikkingen. Mevrouw Pennarts hoort graag van de gedeputeerde waarom de commissie hier nooit van op de hoogte is geteld.

Mevrouw Van Benthem vindt dat het memo in schril contrast staat tot het persbericht. Het lijkt nu alsof alle problemen opgelost zijn. Aan de andere kant hoort men dat er al gesprekken zijn met de ondernemingsraad en de vakbonden over de ontslagen.

Is met dit geld alles opgelost en betekent dit dat de ontslagen niet doorgaan?

De heer Witteman herinnert eraan dat in het verleden de contacten tussen P.S. en BJZ niet optimaal waren. Naar aanleiding daarvan zijn ongeveer vijf jaar geleden wisselingen in het management geweest bij het bureau. Hij vraagt zich af hoe de contacten de afgelopen jaren zijn geweest. Het lijkt erop of de twee partijen twee verschillende belangen dienen.

Gedeputeerde Haak beantwoordt de vragen als volgt:

- De onderhandelingen met het ministerie hebben pas laat geleid tot resultaat. Daarom konden er pas laat zaken worden gedaan met BJZ over het te verwachten budget. Dat geldt ook voor de zorgaanbieders. Dit was een vervelende situatie, vooral voor degenen die voor wat betreft hun personeel wilden weten waar zij aan toe waren. Men werd vervolgens geconfronteerd met het feit dat BJZ de budgetafspraken heeft opgevat als een vermindering van hun budget, doch er was sprake van incidenteel en structureel geld. Op basis van met enige regelmaat verstrekt incidenteel geld zijn aannames gedaan die niet gedaan hadden mogen worden. De provincie heeft er natuurlijk alle belang bij dat BJZ verder kan functioneren, maar het is een feit dat men teveel aan personeel heeft aangenomen op basis van de verwachtingen die het bureau had. Dat personeel kan natuurlijk goed worden gebruikt.
- Het college overlegt nu met BJZ. Er is geen geld om het bedrag structureel te maken. Het persbericht is uitgegaan op het moment dat duidelijk werd wat het budget zou zijn. De gedeputeerde heeft met het BJZ gesproken over de wenselijkheid van een dergelijk bericht. Het is belangrijk dat de communicatie tussen BJZ en de provincie goed op orde is.

- Gedeputeerde Haak geeft aan wat onduidelijk te zijn geweest: er is sprake van ontslagen bij BJZ, dit betreft echter de vrijwillige hulpverlening en niet de gedwongen trajecten en dus ook niet de gezinsvoogdij. Hiervoor is de voorfinanciering bedoeld.

Mevrouw Pennarts vraagt welke functies dit betreft in dit vrijwillige kader.

Gedeputeerde Haak weet dit niet, dit is intern personeelsbeleid. Duidelijk is dat de provincie voorwaarden stelt aan het werk dat gedaan moet worden. BJZ heeft de afgelopen jaren teveel contracten gesloten en die kan de provincie niet financieren. BJZ is qua financiering geheel afhankelijk van de provincie, vandaar dat men per 1 januari 2010 een veel hoger budget heeft aangevraagd dan waarover de provincie beschikt. Toen ontstond de discussie.

Mevrouw Pennarts zegt ervan uit te gaan dat er geen ontslagen vallen in de uitvoering van wettelijke taken, dat zou de provincie niet tolereren.

Gedeputeerde Haak stelt dat de wettelijke taken goed moeten worden uitgevoerd, volgens de gestelde voorwaarden. Of dat met minder personeel kan bepaalt BJZ zelf.

Mevrouw Pennarts wijst er op dat uit groeiende wachtlijsten te concluderen zou zijn dat de wettelijke taken niet goed worden uitgevoerd.

Gedeputeerde Haak zegt dat het overleg er op is gericht om te kijken hoe men zo verstandig mogelijk van deze situatie naar de door de provincie gewenste situatie kan komen, onder de voorwaarden zoals ook mevrouw Pennarts die stelt. Binnen ongeveer twee weken zal hierover meer duidelijkheid komen. Dan zal de gedeputeerde bij de commissieleden aangeven wat de uiteindelijke conclusie van de gesprekken is en wat dat betekent voor BJZ.

- De gedeputeerde geeft aan inderdaad het gevoel te hebben dat er sprake is van een crisis, dit gevoel heeft men bij BJZ eveneens. Het bedrag aan voorfinanciering geeft lucht en verkleint de crisis.
- De Statencommissie kon niet eerder op de hoogte worden gesteld omdat de discussie zich de afgelopen weken heeft afgespeeld.
- Ongeveer een half jaar geleden heeft de gedeputeerde al een toespeling gemaakt op dit rapport: BJZ heeft Price Waterhouse and Coopers de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe het bureau er qua interne organisatie voorstaat. Dit rapport wordt binnenkort naar buiten gebracht, voorzien van een plan van aanpak voor BJZ.

De voorzitter wijst erop dat deze discussie in de volgende commissievergadering terug zal komen. Dan is ook nadere informatie over de lopende gesprekken beschikbaar. Hij sluit de discussie af en geeft enkele commissieleden de gelegenheid voor een laatste reactie.

Mevrouw Alsem wijst er op dat in het memorandum het woord ‘Voorjaarsnota’ wordt genoemd. Daarmee wordt de suggestie gewekt dat er mogelijk nieuwe middelen moeten komen. Spreekster zou aan de gedeputeerde mee willen geven ervoor te pleiten om dit binnen de bestaande kaders op te vangen.

Verdere punten uit de rondvraag zijn:

Mevrouw Versteeg vraagt of de kwartaalcijfers van de wachtlijsten van het laatste kwartaal van 2009 al zijn verschenen.

Gedeputeerde Haak vertelt dat de cijfers voor de volgende vergadering staan geagendeerd.

Mevrouw Pennarts laat weten onaangenaam verrast te zijn door deze onverwachte crisis.

5. Termijnagenda

De voorzitter nodigt de commissieleden uit voor een bijeenkomst op 15 maart aanstaande van 14.00 uur tot 16.00 uur van de Vrede van Utrecht over het bid voor 2018.

Gedeputeerde Raven zal op 3 maart aanstaande in overleg treden met RTV Utrecht over mediawijsheden en andere onderwerpen die aan de orde werden gesteld bij de behandeling van de nota over het mediabeleid.

De heer Van Kranenburg opperde naar aanleiding van de EU-wedstrijd voor scholieren over mensenrechten en minderheden het idee te onderzoeken of het past in de samenwerkingsrelatie met Moravië, in samenhang met de Vrede van Utrecht. Bekeken wordt of de Vrede van Utrecht in het kader van een educatieprogramma dat samen wordt gesteld contact kan zoeken met Moravië. Ook denkt het college na over een soort excellentieprogramma voor studenten van de Universiteit Utrecht met de stad Utrecht zodat het college op die manier ook iets kan doen.

6. Presentatie Aanbesteding Fort Vechten

De voorzitter wijst er op dat dit een belangrijk project is voor de commissie. Ook krijgen de commissieleden steeds meer te maken met het onderwerp aanbesteding.

Mevrouw Walta had vooraf een vraag ingediend. Zij heeft nu begrepen dat het anders ligt dan zij vermoedde en wil de andere leden hiervan op de hoogte stellen: was er geen sprake van een dubbeling geweest? De commissieleden hebben de 22^e maart ook een workshop hierover. De voorzitter legt uit dat het hier een concreet voorbeeld betreft. Dit verschilt van de algemene werkwijze die de provincie er op na houdt bij aanbestedingen. Ook zullen niet alle commissieleden bij de workshop aanwezig kunnen zijn.

De voorzitter geeft het woord aan ir. P. Kuypers, die de presentie geeft aan de hand van een aantal sheets. De heer Kuypers heeft een jaar geleden het projectleiderschap van de exploitatie en ontwikkeling van Fort Vechten overgenomen. De presentatie van de heer Kuypers wordt als bijlage 3 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De commissieleden worden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen.

Mevrouw Walta vraagt of er garanties zijn dat het bedrijf niet over enkele jaren om meer geld vraagt. Als het fout loopt, tot wie wendt men zich dan?

Wijzen van restaureren kunnen verschillen. Bij de afweging van wie de aanbesteding heeft gewonnen zullen niet alle elementen even zwaar hebben gewogen. Waar zaten de verschillen met degene die zijn afgevallen? Heeft dat mogelijk gevolgen voor de vorm van restauratie?

Mevrouw Van Pijkeren vindt het een prachtig plan. De CDA-fractie vraagt of eraan is gedacht om bij de exploitatie diverse doelgroepen in te zetten bij het relatief eenvoudige werk, bijvoorbeeld mensen met een licht handicap, mensen met een sociale uitkering of stagiaires.

De heer De Vries neemt aan dat in het eisenpakket bij de aanbesteding ook de toegankelijkheid van het Fort aan de orde is geweest. Is in het eisenpakket gesproken over parkeertarieven bij het Fort als mogelijk onderdeel van de exploitatie?

Mevrouw Pennarts vraagt hoeveel punten Nieuwland Holding B.V. uiteindelijk kreeg.

De heer Kilic wijst er op dat, gezien ervaringen elders, de kosten voor het bouwen veel hoger kunnen worden. Hij vraagt hoe in het contract wordt ingebouwd dat die kosten niet ten laste van de provincie komen.

Spreeker vraagt of ook werkplekken voor jongeren en stageplekken als criteria zijn meegenomen bij aanbestedingen. Welke gunningscriteria hebben het zwaarst gewogen?

Ir. Kuypers vertelt dat het één van de sterke punten van Nieuwland was, dat dit bedrijf zich nadrukkelijk richt op reïntegratie van mensen en het aanbieden van stage- en werkplekken.

De provincie investeert in restauratie, gebouwen en het landschap en heeft hierover de regie zelf in handen. Hier kan met gelden worden geschoven zodat men binnen het budget blijft. De exploitant investeert in eigen zaken.

De praktijk wijst uit dat de kosten rond het Liniecentrum sterk kunnen stijgen. Daarom staat er nu een vraag uit over wat de handigste aanbestedingsmethode is, zodanig dat de risico's bij de marktpartij worden neergelegd.

Mevrouw Walta begreep dat de heer Kuypers hier niet telkens geld in wil blijven pompen.

Doch nu worden de bouw en de restauratie los van de exploitatie getrokken. Eerder begreep mevrouw Walta dat het over het geheel ging. De provincie loopt dus, los van Nieuwland, een tweede risico wanneer over tien jaar problemen ontstaan bij gebouwen en restauratie.

Ir. Kuypers zegt dat de provincie er zorg voor draagt dat alles in orde komt. In 2013 wordt het centrum overgedragen aan Nieuwland en dan stapt de provincie er tussenuit. Dan komt er een erfpachtvereenkomst tussen Staatsbosbeheer en Nieuwland voor de duur van 30 jaar.

Daarom was het ook van belang bij de selectiecriteria de vraag te betrekken of het een valide organisatie is die de exploitatie ook op lange termijn vol zal houden. Wat de provincie bouwt, moet Nieuwland onderhouden, dus Nieuwland is nauw betrokken bij het ontwikkelproces.

Mevrouw Walta vraagt of de provincie binnen de 17,5 miljoen EURO blijft.

Ir. Kuypers bevestigt dat dit het bedrag is dat de provincie investeert. Nieuwland zal zelf een bedrag investeren en zal ook die 30 jaar een bedrag aan exploitatie kwijt zijn. Dat geld wordt met de commerciële activiteiten verdiend.

Over de toegankelijkheid is nagedacht: er moet een goede parkeervoorziening komen. Aan de noordoostzijde van het Fort wordt een parkeerterrein ontwikkeld voor 250 auto's. Daar wordt ook de nieuwe toegang gemaakt. De oude ingang wordt enkel voor bijvoorbeeld bevoorrading gebruikt. De gemeente zal maatregelen nemen om het gebied verkeersluw te maken. De Maasdijk wordt daarmee meer een fietsroute.

Het moet een afgesloten parkeerterrein worden. Hiervoor kunnen tarieven worden gevraagd maar dat heeft Nieuwland in de aanbieding niet meegenomen.

Nieuwland had een score van 700 punten. De eerstvolgende had ongeveer 100 punten minder.

De punten die het zwaarst wogen bij de aanbesteding was de wijze waarop tegemoet werd gekomen aan het beheer en onderhoud en was een verantwoorde en gedegen exploitatie.

Gedeputeerde Raven vertelt dat in de commissie BEM over de financiële kant van risicomanagement is gesproken. Toen gaf zij al aan dat het geld niet het grootste risico was bij Fort Vechten maar het parkeren en ontsluiten. Zij denkt dat dit punt nu goed is opgelost.

De heer De Vries vraagt naar de voortgang van het proces en de terugkoppeling naar de Staten.

Gedeputeerde Raven antwoordt dat de afspraak kan worden gemaakt dat de commissieleden op de hoogte worden gehouden van de voortgang. De rapportage over deze zaken gaat echter via de commissie RGW.

De kaders zijn gesteld en daarbinnen wordt gestart. Bij de eerste restauraties bleek de economische crisis een voordeel: die vielen een half miljoen EURO goedkoper uit.

De voorzitter stelt voor om, wanneer de rapportage aan de orde is, het deel dat betrekking heeft op Fort Vechten in de commissie WMC terug te laten komen.

Mevrouw Walta wijst er op dat de heer Kuypers vertelde dat nog moet worden begonnen met de aanbesteding voor de restauratie. Gedeputeerde Raven meldt dat er begonnen is met restaureren.

Gedeputeerde Raven legt uit dat dit onderdeel van de restauratie in ieder geval moest gebeuren.

7. Statenvoorstel Kaderstelling Sociale Agenda 2010-2011, focus op jongeren

De voorzitter legt uit dat hier al uitvoerig over is gesproken waarna er een wijzigingsvoorstel kwam. Dat voorstel ligt nu voor.

De heer Witteman verwijst naar de derde pagina van het voorstel, waar staat dat er geen nieuwe financiële verplichtingen worden aangegaan of inhoudelijke ondersteuning wordt geboden. Bij het punt 'algemene aanpak van voortijdig schoolverlaten' vraagt hij zich af of de provincie die hier niet iets gaat liggen wat inhoudelijke ondersteuning betreft. Voortijdig schoolverlaten was één van de oorzaken waarom jongeren in de problemen kwamen en spreker vraagt de gedeputeerde of dit punt per vergissing is toegevoegd.

Mevrouw De Heer vindt dit een serie goede initiatieven. Wel hoort zij graag van de gedeputeerde of er voldoende samenhang is, waardoor de provincie hiermee het verschil maakt.

Op pagina 1.3 en pagina 2 wordt gesproken over de rol van de provincie. Mevrouw De Heer vraagt of dit niet op een aantal terreinen de bestaande rol van Alleato is.

Mevrouw Bodewitz verwijst naar pagina 3: 'het stimuleren van initiatieven ter bevordering van de sociale cohesie in de directe leefomgeving van jongeren'. Dit lijkt haar lastig te verenigen met de eis dat het bovenlokale projecten moet betreffen. Op pagina 6 staan voorbeelden van projecten die volgens haar niet bovenlokaal zijn, bijvoorbeeld capaciteitsgericht werken (Zeist-West) en wijkparticipatie door sport (Overvecht). Elders staat vermeld dat bekeken wordt of het, nadat het op deze locatie is uitgevoerd, eventueel op een andere locatie kan worden uitgevoerd. Met deze interpretatie kunnen bijna alle projecten bovenlokaal worden genoemd. Is dit nu echt waar de provincie meerwaarde gaat vormen?

De heer Kilic vraagt of de provincie hier niet op de stoel van de gemeente zit en of de provincie niet veel meer moet kijken naar het effect. Op pagina 4 staat de ondersteuning door de provincie van de gemeente IJsselstein. Blijkt dit in de praktijk te werken?

Op pagina 7 staat bij de vermelde doelen bij het thema 'Jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt' het organiseren van seminars en een conferentie. In de ogen van de heer Kilic zijn dit geen doelen.

Mevrouw Alsem deelt de vraag van mevrouw Bodewitz of het hier en daar wel bovenlokaal genoeg is en of het voldoende inspeelt op de rol van de provincie. Is de provincie voldoende duidelijk? Wat is het verschil met het voorgaande? Als voorbeeld noemt mevrouw Alsem het stimuleren van sectorale samenwerking in zorg en techniek, wat is hier de toegevoegde waarde voor jongeren? Ook betwijfelt zij of het goed is om weer een subsidieregeling in te zetten.

Mevrouw Alsem legt de andere commissieleden het volgende voor: als geconstateerd wordt dat een bedrag van bijna 2,7 miljoen EURO opnieuw ingezet kan worden, is het dan verstandig dat ook te doen met een bezuinigingsronde op komst?

De heer Van de Lagemaat leest op pagina 2 bij 'Meetbaar/beoogd beleidseffect' dat de provincie de komend twee jaar het verschil wil uitmaken. Het is zijn fractie niet duidelijk waarin dat verschil precies ligt.

Op pagina 3 staat dat er geen nieuwe financiële verplichtingen worden aangegaan. Spreker neemt aan dat de bestaande initiatieven worden voortgezet.

De algemene aanpak van voortijdig schoolverlaten vindt zijn fractie dermate belangrijk dat die uit dit lijstje zou moeten worden geschrapt. Mogelijk is dit al gebeurd, gezien artikel 4 van de verordening. Hier staat dat onderwijs en arbeidsmarkt wel kunnen worden gesubsidieerd. Hij hoort graag een reactie van de gedeputeerde hierop.

Mevrouw Nap vertelt dat het haar fractie opviel dat, kijkend naar de budgetten zoals die in eerste instantie waren toebedeeld van 2008 tot 2011 en wat dan de nieuwe voorstellen zijn, bij 'laaggeletterdheid' in 2008 55.000 EURO minder besteed is dan begroot en in 2009 zelfs 117.000 EURO. Bij de 'bestrijding jeugdwerkloosheid' is in 2008 200.000 EURO minder besteed dan begroot en bij 'vroegtijdig schoolverlaten' is in 2008 en 2009 ongeveer 200.000 EURO minder besteed dan begroot. Als er zo weinig aan die onderwerpen is besteed, dan is het hard nodig dat nu de focus op jongeren komt te liggen. Haar fractie zou graag horen waarom er zoveel minder is besteed dan was begroot.

Mevrouw Nap vraagt hoe de jongeren er nu echt bij betrokken gaan worden. Bij het Nationaal Jeugddebat viel het de afgevaardigden van de commissie op dat de jongeren aangaven het te waarderen dat er zoveel voor jongeren wordt georganiseerd, maar dat zij er niet van op de hoogte zijn en dus niet kunnen komen. Hoe gaat de provincie dit deze keer doen?

Mevrouw Versteeg betwijfelt of de sociale agenda een provincietaak moet zijn. Zij zal dit naar voren brengen bij de kerntakendiscussie. De beantwoording van de vragen van mevrouw De Heer en mevrouw Bodewitz wacht haar fractie met belangstelling af. Zij vindt de keuzes van de onderwerpen wel gelieerd aan de wettelijke taak van de provincie.

Gedeputeerde Haak vertelt dat de provincie op zoek is naar een nieuwe rol bij de sociale agenda en daarbij is de gedeputeerde er vanuit gegaan dat het budget zoals dat in de Staten werd afgesproken voor de sociale agenda, ook gebruikt gaat worden. Haar eigen kritiek op het budget is, hoewel er veel verstandige dingen mee zijn gedaan, dat het behoorlijk verbrokken is. De provincie zou meer moeten kijken naar waar ze goed in is en wat beleid is dat bij de provincie past. De sociale agenda zou veel gericht voor die onderwerpen ingezet kunnen worden. Dat is de vorige keer besproken.

- Er is de wettelijke taak jeugdzorg. Rond de jeugdzorg is problematiek die invloed heeft op de jeugdzorg. Zij meent dan ook dat het van belang is dat, als P.S. een inzet wil plegen in een sociale agenda, ook vooral daar waar P.S. met effecten wordt geconfronteerd die inzet gaat plegen.
- Het is niet de bedoeling dat de provincie zaken op gaat pakken die tot gemeentelijk beleid behoren. Het is goed te merken dat er talloze fantastische initiatieven zijn maar ook is er de constatering dat men elkaar niet kan vinden. De provincie zou een platform en stimulator kunnen zijn en zo kennis kunnen verbreden: wat zijn goede voorbeelden en hoe kunnen die worden doorgezet naar andere gemeenten. Dat is de rol van het middenbestuur die door niemand anders wordt vervuld. Dat betekent dat er werkconferenties en websites worden georganiseerd om partijen bij elkaar te brengen en de aanwezige kennis te verbreden. Het resterende subsidiebedrag zou zij hier graag voor gebruiken. Maar die beslissing moet in de Staten worden genomen.
- De reden waarom de subsidie voor voortijdig schoolverlaten is geschrapt, is dat dit een subsidie is die puur over gemeentelijk werk gaat. De provincie bemoeit zich wel met jongeren die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.
- Bij ieder voorbeeld dat is genoemd is aangegeven waarom men op dat moment dat voorbeeld geselecteerd heeft. Zij schetst nu de grote lijn van hoe het college er tegenaan kijkt. Wanneer men in de kerntakendiscussie wel een sociale taak wil overhouden, dan zou misschien niet gesubsidieerd moeten worden maar meer gekeken

moeten worden naar hoe men zich beter in de rol van het middenbestuur bekwaamt. Dan zou de provincie voor minder geld een zinvolle rol kunnen spelen. Hier doet G.S. genoeg ervaring op om zich eventueel in de volgende collegeperiode met name daarvoor in te zetten, als dit uit de kerntaken discussie ook als een zinvolle rol zou komen.

- Onderbesteding wordt soms veroorzaakt doordat een project doorloopt en pas aan het eind wordt afgerekend. Ook zijn sommige projecten niet gestart omdat bijvoorbeeld de cofinanciering niet tot stand is gekomen. De gedeputeerde zegt toe hier een overzicht van te maken.
- In reactie op de vraag van mevrouw Alsem over de komende bezuinigingen zegt de gedeputeerde dat de Staten haar met de boodschap op pad heeft gestuurd om een besteding te kiezen voor de 2,7 miljoen EURO. De discussie of dit nog juist is moeten de leden onderling voeren. Natuurlijk zal het geld in een volgende collegeperiode op een andere manier kunnen worden ingezet.

De voorzitter concludeert dat dit geen sterstuk zal zijn en stelt voor de verdere discussie in de Statenvergadering van 22 maart aanstaande te voeren.

8. Vervolg behandeling Statenvoorstel Rapport Randstedelijke Rekenkamer Kind centraal of cijfers centraal

In de vorige vergadering is door de opstellers van het rapport een toelichting gegeven. De voorzitter vraagt de commissieleden zich vanavond vooral te richten op het Statenvoorstel.

Mevrouw Alsem meent dat de Randstedelijke Rekenkamer op goede en scherpe wijze in beeld heeft gebracht hoe problematisch het verhaal van de wachtlijsten is: stroperig, onduidelijk en met dubbelingen. Dit algemene beeld geldt dus ook voor Utrecht. De zorgaanbieders en BJZ moeten ervoor zorg dragen dat de cijfers er komen. Haar fractie is wat teleurgesteld in de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer omdat die veelal gaan over de administratieve kant van de zaak en de registratiesystematiek. Eén van de aanbevelingen is om naar een soort landelijke registratiesystematiek te gaan. Haar fractie ziet hier weinig in, omdat op die manier het systeem in stand wordt gehouden en de problemen van de kinderen niet worden opgelost. Het risico van de aanbeveling is dat de registratie centraal staat en niet het kind. Op grote schaal wordt nagedacht over hoe naar de oorzaken gekeken kan worden van het feit dat er zoveel problemen zijn in de communicatie tussen al die kokers. De Randstedelijke Rekenkamer is geen politiek instituut, maar het is jammer dat niet is gekeken naar de oorzaak.

Haar fractie is het eens met het voorstel van G.S., de problemen worden onderkend en er moet wat gebeuren. Mevrouw Alsem geeft aan dat als de sturing wat dit aangaat steviger moet, haar fractie hier achter staat.

Mevrouw De Heer meldt dat haar fractie instemt met de drie voorgelegde besluiten.

De heer Klein Kranenburg meent dat het onderwerp duidelijk is gepresenteerd in dit rapport en door de vertegenwoordigers. De vraag is: in hoeverre staat het kind centraal? Het antwoord is: het kind staat onvoldoende centraal.

Zijn fractie wil enkele aanbevelingen onderstrepen in de hoop dat het college die overneemt. Als gevolg van de administratieve handelingen ontstaat er een vertekend beeld van de gerealiseerde effecten. Toch zijn er meer kinderen geholpen. Aanbevelingen 2 en 3 zouden in IPO- en in landelijk verband 'tussen de oren moeten komen'. Zorgaanbieders en jeugdzorg moeten worden gedwongen om registratiesystemen aan minimale eisen te laten voldoen.

De gedeputeerde geeft aan dat 'reeds op een aantal vlakken invulling wordt gegeven'. Op welke vlakken en wanneer gaan degenen om wie het gaat hier iets van merken?

De heer Lutfula concludeert dat de commissieleden anders naar het rapport kijken dan G.S. G.S. lijkt van mening te zijn dat er niet veel aan de hand is. Als het kind niet centraal staat en de cijfers onbetrouwbaar zijn, hoe en op basis waarvan is dan al die jaren het beleid uitgevoerd?

De heer Lutfula stelt de gedeputeerde de volgende vragen:

- deelconclusie 1: uit onderzoek naar de vraag waarom kinderen langer dan 9 weken moeten wachten, blijkt dat hiervoor diverse redenen zijn aan te voeren. Vaak zijn dit ook factoren die buiten de invloedssfeer van de provincie of de zorgaanbieder liggen. Wat wordt hier bedoeld, kan hier niets aan worden gedaan? Welke kinderen liggen buiten die invloedssfeer?
- deelconclusie 2: 'dat de managementinformatie van BJZ in de periode waarop het onderzoek betrekking heeft (van 1 januari 2008 tot en met 1 april 2009) onvoldoende betrouwbaar is, onderschrijven wij. Dit is ook de reden geweest waarom wij bij de wachtlijstgegevens uit verschillende bronnen hebben geput, zowel bij de zorgaanbieder als bij bureau Jeugdzorg, om de informatie zo betrouwbaar mogelijk aan te leveren aan het Rijk'. Het rapport zegt dus dat de managementinformatie bij BJZ en de zorgaanbieders onvoldoende betrouwbaar is. Als wordt geput uit een onbetrouwbare bron, dan zijn er alleen onbetrouwbare cijfers uit de gegevens gehaald. Hoe juist is beleid dat op basis van onbetrouwbare cijfers is geanalyseerd?
- aanbeveling 1: waarom is het onderzoek waaruit blijkt dat kinderen langer dan 9 weken wachten op zorg meer betrouwbaar dan het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer?
- aanbeveling 3: hier wordt aanbevolen om landelijk met een keurmerksysteem te werken. De betrokkenen en zorgaanbieders van de provincie Utrecht geven aan dat zij de aanbevelingen van harte ondersteunen. Als de zorgaanbieders dit ondersteunen, waarom neemt de provincie de aanbevelingen dan niet over?
- er wordt vermeld dat BJZ geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om op het rapport te reageren. Is de gedeputeerde bekend wat de reden hiervan is?
- welke aanbevelingen neemt de gedeputeerde over en welke niet?
- hoe lang was de gedeputeerde ervan op de hoogte dat de cijfers en de gegevens uit de jeugdzorg niet betrouwbaar zijn?

Mevrouw Versteeg meent dat de Randstedelijke Rekenkamer een goede keuze heeft gemaakt. Dit is een alternatieve tussentijdse rapportage waarbij is gekeken naar de missie van de Randstedelijke Rekenkamer, het verbeteren van het functioneren van het bestuur van de randstedelijke provincies en het versterken van de publieke verantwoording. Dit rapport is zeer behulpzaam voor P.S. bij het beoordelen of de afspraken tussen IPO en Rijk in het kader van de wachtlijsten goed zijn nagekomen. Haar fractie wacht met interesse de cijfers af. Al vaker is geconstateerd dat er weinig grip is te krijgen op de wachtlijsten, toch zijn de conclusies schokkend. Er wordt gesproken over een andere manier van tellen, dubbelstellingen en het cosmetisch wegwerken van de wachtlijsten.

Kijkend naar de centrale onderzoeksvraag, de afspraken met het Rijk en het wegwerken van de wachtlijsten en naar wat men zegt over de wachtlijstcijfers en de prestaties van de jeugdzorg vindt haar fractie de conclusies en aanbevelingen heel goed.

Mevrouw Versteeg complimenteert G.S. met de uitgebreide wijze van beantwoording.

Als het gaat over de herbezinning op de vraag of er een vervolg moet komen op de oorspronkelijke opzet van dit rapport, wordt wat D66 betreft eerst afgewacht wat na de verkiezingen in de Tweede Kamer de lijn gaat worden wat betreft jeugdzorg (naar aanleiding van de evaluatie van de Wet op de Jeugdzorg en alle andere relevante onderzoeksrapporten).

Haar fractie merkt dat de hausse aan onderzoeksrapporten het afgelopen jaar heeft aangetoond dat het de trend is om de focus op de wachtlijsten te verminderen en meer te focussen op de vraag waardoor die wachtlijsten ontstaan, wat er mis is in de jeugdzorg.

Naar aanleiding van pagina 42, deelconclusie 3 en de reactie van G.S. hierop wijst spreekster er op dat ook in het B&A-rapport wordt geconcludeerd dat het aantal kinderen dat jeugdzorg afneemt niet stijgt, maar wel de hoeveelheid jeugdzorg. Daarom verbaast haar de reactie van G.S. en zij zou hier graag een toelichting op horen.

Naar aanleiding van pagina 45 merkt mevrouw Versteeg op dat de Rekenkamer aangeeft dat de door G.S. aangedragen oplossing niet voldoende is. Hoe komt het dat er een discrepantie zit tussen de mening van de Randstedelijke Rekenkamer en G.S. over de unieke registratienummers en het kenmerk indicatiebesluit?

Mevrouw Van Benthem zegt dat haar fractie blij is met de heldere rapportage en de goede presentatie. Het gaat over managementinformatie waar de provincie op stuurt. ‘Het kind centraal’ klopt, maar door de cijfers en als het zou kunnen: goede cijfers.

Haar fractie is blij met de reactie van G.S. Zij adviseert om de aanbevelingen in het rapport ook in het ‘geeltje’ te benoemen.

Mevrouw Van Benthem vraagt hoe en wanneer de commissieleden op de hoogte worden gesteld van hoe G.S. omgaat met de aanbevelingen.

In de toekomst zou haar fractie graag meer inzicht hebben in waarom jongeren langer in de jeugdzorg verblijven.

Spreekster betreurt het dat BJZ niet heeft gereageerd op het rapport en vraagt zich af of het mogelijk is om alsnog om een reactie te vragen.

Haar fractie kan zich vinden in het besluit.

Mevrouw Pennarts herinnert aan de goede, inhoudelijke bespreking met de Randstedelijke Rekenkamer in de vorige vergadering. Zij heeft begrepen dat het in het onderzoek gesignaleerde probleem omtrent de stagnatie in de uitstroom van de jeugdzorg een apart onderwerp van onderzoek is. Zij hoort het graag als dit niet het geval zou zijn.

G.S. stelt in de reactie dat het eenzijdig focussen op wachtlijsten geen recht doet aan het complexe werkveld van de jeugdzorg. Dat is zo, maar de wachtlijsten zijn zo ongeveer de belangrijkste indicator geworden voor de beoordeling van de efficiency en effectiviteit van de jeugdzorg. Daarom is het rapport van belang.

De oorzaak van het tekortschieten van de informatie heeft voor een deel te maken met de bereidwilligheid tot samenwerking door instanties, maar ook met de manier waarop men met managementinformatie omgaat, met de invoerdiscipline en de kwaliteit van de systemen. Haar fractie ziet in de antwoorden van G.S. op de diverse aanbevelingen voldoende aanleiding en initiatieven om er op te kunnen vertrouwen dat dit niveau verhoogd kan worden. Wat wel zorgen baart is dat dit tot op heden niet is gelukt, ondanks het grote belang dat wordt gehecht aan betrouwbare cijfers.

Haar fractie zou graag toevoegen aan punt 3 van de besluiten dat er, naast de jaarrapportage en de kaderbrieven die als controlemoment voor P.S. worden genoemd, ook een controletoes komt van de Randstedelijke Rekenkamer om te kijken of de aanbevelingen ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Mevrouw Bodewitz sluit zich aan bij de eerdere complimenten aan G.S. voor de volledige en serieuze reactie op de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer. Op een paar punten verschilde de conclusie van de Rekenkamer en die van G.S.

Eén punt is nog niet genoemd. Er staat vermeld: ‘tijdens het onderzoek hebben de bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders echter aangegeven last te hebben van gebrekkige systemen.

Ook de rekenkamer heeft tijdens haar onderzoek geconstateerd dat de managementinformatie niet altijd eenduidig uit het systeem kan worden gegenereerd'. Blijkbaar is G.S. een andere mening toegedaan, haar fractie vraagt waaruit dat verschil is ontstaan.

'Kind centraal,' daar gaat het om. Mevrouw Bodewitz vraagt zich af wat hierbij de stand van zaken is wat betreft de indicatoren die kunnen aangeven wat het effect is van de behandeling. Eerder is door een commissielid gezegd dat het maar de vraag is of er echt sprake is van meer langdurige zorg. Zij vraagt naar de effectiviteit van de zorg zelf en naar de mate waarin daar goede indicatoren voor worden ontwikkeld.

Gedeputeerde Haak herinnert eraan dat het Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer is gebaseerd op 2008 en het eerste kwartaal van 2009. Aangegeven verbeteringen zijn vaak in het vorige jaar al doorgevoerd.

- Op dit moment kunnen de gegevens van BJZ gekoppeld worden aan de gegevens van de zorgaanbieders. Helaas kan daarbij nog geen gebruik worden gemaakt van het burgerservicenummer.
- Eerder was het zo dat een instelling een budget kreeg en als voldoende kinderen werden geholpen, vroeg niemand verder. De cultuur is veranderd: de laatste jaren zijn steeds meer stappen gemaakt in het transparant maken van de trajecten. Men is op weg naar een 'p.q - berekening' waarbij precies is te zien voor welke prijs welke kwaliteit kan worden geleverd en wat het per kind betekent als de financiering op die wijze vorm wordt gegeven. Dat zijn weliswaar ingrijpende processen, maar het wordt steeds meer inzichtelijk wat er precies gebeurt. G.S. is positief over de manier waarop er nu steeds meer inzicht komt in financiering, het opstellen van een begroting en het afrekenen. Men bekijkt of ook de effectmeting inzichtelijk kan worden gemaakt.

Mevrouw Versteeg zegt het niet helemaal eens te zijn met de gedeputeerde. De reden waarom men steeds meer wil weten wat er met het geld gebeurt, is omdat de kosten van de jeugdzorg de pan uitrijzen, ook omdat steeds meer kinderen op de wachtlijst komen. Het is dus niet zozeer dat men meer wil weten maar ook dat er steeds meer afgenomen wordt aan jeugdzorg. Zij vraagt of de gedeputeerde dit met haar eens is.

Gedeputeerde Haak bedoelde te zeggen dat er een verandering gaande is: men weet dat de budgetten beperkt zijn en de vraag steeds groter wordt en dat men het ook inhoudelijk steeds belangrijker vindt goed te weten wat er nu precies wordt gedaan en of kinderen niet onevenredig lang in zorgtrajecten blijven terwijl de vraag er misschien niet is.

- De oorzaak van het niet voldoende doorstromen van kinderen ligt daarin, dat steeds meer kinderen ambulante hulp nodig hebben. De kinderen die de intramurale zorg nodig hebben zijn steeds meer de kinderen die veel en complexe zorg nodig hebben.
- De gedeputeerde beantwoordt de vraag van het CDA door te verwijzen naar de brief van de zorgaanbieders, waarin zij van harte alle gegeven aanbevelingen ondersteunen. G.S. zet zich hier volledig achter. Alle partijen willen een landelijk systeem.
- Er is eerst een conceptrapport geweest van de Randstedelijke Rekenkamer waarin aan alle aanbieders en BJZ is gevraagd te reageren. BJZ gaf toen een uitgebreide reactie en was vervolgens zeer tevreden over de wijze waarop de correcties en aanbevelingen van BJZ in het rapport zijn verwerkt. Toen het rapport verscheen had BJZ geen behoefte meer om te reageren. Achteraf is duidelijk geworden dat dit verkeerd uitgelegd kan worden.

De heer Lutfula wijst er op dat niet meer is na te gaan wat de reactie van BJZ is geweest. De gedeputeerde stelt dat het niet haar rapport is, maar dat van de Rekenkamer. Eventueel zou men daar navraag kunnen doen naar de reactie van BJZ.

- In reactie op de vraag van de PvdA naar hoe G.S. de Staten op de hoogte zal houden van wat er met de aanbevelingen gebeurt, vertelt de gedeputeerde nog te zullen kijken naar een goede termijn hiervoor.
- Er is al een onderzoek gaande naar de stoppende uitstroom in de jeugdzorg, de fractie van GroenLinks vroeg hierom. Eén van de oorzaken is dus de verzwaarde zorg.
- De gedeputeerde is geen voorstander van een controletoeets van de Randstedelijke Rekenkamer. Daar is de Rekenkamer niet voor bedoeld.

Mevrouw Pennarts zegt dat het niet ongebruikelijk is de Rekenkamer te vragen te controleren of de gedane aanbevelingen na een half jaar zijn uitgevoerd.

De gedeputeerde bevestigt dat dit mogelijk is. Zij zegt toe dat G.S. in de kaderbrief per aanbeveling zal aangeven wat de stand van zaken is. Op verzoek van mevrouw Pennarts zal zij proberen dit ook zo SMART mogelijk te doen.

- Aan de fractie van de SP legt de gedeputeerde uit dat de oorzaken voor de wachtlijst buiten de invloedssfeer van de zorgaanbieder of provincie liggen. Een voorbeeld is dat ouders soms alleen door één bepaalde jeugdzorgaanbieder geholpen willen worden. Ook kan het zijn dat een jongere in detentie is en op de wachtlijst geplaatst moet worden. Het kan zijn dat ouders aangeven eerst nog met elkaar op vakantie te willen gaan. Dit zijn omstandigheden waar de provincie weinig invloed op heeft.
- Deelconclusie 3 wordt niet door gedeputeerde Haak onderschreven. Dit is een technisch verhaal. Het IPO geeft de cijfers door aan het ministerie en G.S. is het niet eens met de conclusie, omdat G.S. het niet eens is met de cijfers van het onderzoek. Het beeld herkent G.S., maar de cijfers niet.
- G.S. is al langer bezig met verbeteren van de cijfers omdat bekend is dat die cijfers niet goed op elkaar aansluiten en dat er dus op basis van die cijfers moeilijk conclusies getrokken kunnen worden. De zorgaanbieders hebben betrouwbare cijfers gegeven en vervolgens zijn er dubbeltellingen via het BJZ. Daardoor klopt het resultaat niet.

9. Memo gedeputeerde Haak Cliënttevredenheid en cliëntenrechten

Mevrouw Pennarts betreurt het dat een groot deel van de reacties afkomstig is van cliënten uit de residentiële zorg. Men ziet graag een verschuiving binnen de jeugdzorg naar de lichtere vormen van zorg, daarom was het goed geweest als uit die hoek meer reacties waren gekomen.

Haar fractie heeft er alle vertrouwen in dat JIJ Utrecht hiermee voortvarend aan het werk zal gaan. P.S. baseert het oordeel over de jeugdzorg ook op de rapporten van cliënten die in cliëntenraden zitten, dus het is goed een geluid als vanavond gehoord te hebben. Ook is het goed de respons van cliënten uit de jeugdzorg breder te trekken en geluiden uit bijvoorbeeld belangengroepen hierbij te betrekken. Als voorbeeld noemt mevrouw Pennarts de heer Grippeling, inspreker van deze avond.

Mevrouw Van Benthem vindt het jammer dat zo weinig mensen hebben gereageerd. Conclusies zijn dan maar betrekkelijk en zijn niet op de hele populatie toe te passen. Wat naar voren kwam was het hebben van onvoldoende contact met de casemanager, een signaal dat P.S. serieus moeten nemen, dit kwam ook naar voren bij de ontmoeting met cliënten op de JIJ Utrecht-avond.

Mevrouw Van Benthem vraagt wat G.S. gaat doen met de adviezen in het rapport. Zij vraagt wanneer dit onderzoek wordt herhaald en wat er wordt gedaan om de respons een volgende keer zo groot mogelijk te krijgen.

De heer Witteman herinnert aan de jaarlijkse gesprekken met cliënten en betrokkenen bij de jeugdzorg, waar volgens hem vooral de positieve geluiden ten opzicht van het werk van BJZ naar voren komen. Hij meent dat ook bij dergelijke enquêtes positieve reacties overheersen. Hij twijfelt aan de representativiteit van het onderzoek, ook al door de respons van maximaal 20%. Dan kan men niet de conclusies trekken die nu hieraan worden verbonden.

Mevrouw Van Benthem is het hier niet mee eens en meent dat het rapport juist mensen betreft die niet positief zijn.

Mevrouw Versteeg is inmiddels op drie cliëntenavonden aanwezig geweest en verzekert de heer Witteman ervan dat de geluiden zeer kritisch waren.

De heer Witteman meent dat dit te maken heeft met representativiteit en steekproeven.

Mevrouw Versteeg vraagt zich af of bekend is waarom maar weinigen hebben gereageerd. Op basis van een dergelijk kleine respons zijn eigenlijk geen conclusies te trekken. Zij sluit zich aan bij de vraag van de fractie van de PvdA over wat er gebeurt met de aanbevelingen. Wanneer kan het plan van aanpak worden verwacht en wordt dat hier besproken?

Mevrouw Nap is blij met het feit dat er een 0-meting is gedaan. Zij sluit zich aan bij de vragen bij mevrouw Van Benthem en is ook van mening dat op basis van een dergelijke lage respons geen conclusies getrokken kunnen worden. Ze denkt niet dat vooral positieve mensen reageren: uit onderzoeken blijkt dat vooral mensen met heel positieve of heel negatieve ervaringen reageren.

Dit mag echter niet tot de conclusie leiden dat er daarom niets met het onderzoek moet worden gedaan. Mevrouw Nap vindt het zorgwekkend dat het resultaat van een 0-meting is dat 50% van degenen die reageren, zegt dat er te weinig contact is en dat door 60-70% wordt gezegd dat er veel onduidelijkheden zijn. Zij verwacht dat JIJ Utrecht met dit resultaat aan de slag zal gaan. In overleg met de provincie kan tot een goed verbeterplan worden gekomen. De heer Witteman legt uit dat hij met het woord 'positief' bedoelde 'betrokken bij BJZ' en niet 'positief over BJZ'.

Mevrouw De Heer stelt dat de 0-meting van JIJ Utrecht en ook het onderzoek van de inspectie aangeven dat er het nodige mis is met de effectuering van de cliëntenrechten. De respons is laag, er komen kritische geluiden uit voort en zij denkt niet dat degenen die niet gereageerd hebben positiever zijn. Mevrouw De Heer realiseert zich echter dat ook dit een aanname is. Het resultaat is waardevol genoeg om serieus te nemen. Het college neemt dit ook serieus en BJZ heeft het verzoek gekregen om de beide onderzoeken in een breder kader op te pakken en het proces voor verbetering in gang te zetten, er komt medio 2011 een hertoets. Haar vraag is echter, als het in 2011 niet is verbeterd, wat dan?

Mevrouw Alsem brengt de suggestie naar voren om naar andere manieren te zoeken om de cliënttevredenheid te meten, met name in de wijze van vraagstellen. De vragen zijn ingewikkeld gesteld en gaan over de gevolgde procedure en veel minder over het resultaat van de hulp. Bijvoorbeeld: 'Mijn casemanager heeft gekeken of mijn indicatiebesluit past bij mijn hulpverleningsplan, dat samen met mij is gemaakt'. 'Ik heb samen met mijn casemanager en mijn hulpverlener van de zorginstelling een gesprek gehad om het indicatiebesluit op het hulpverleningsplan af te stemmen'. 'Afspraken die ik maak met mijn hulpverlener en casemanager worden opgeschreven'. Een vraag als: 'Worden de afspraken nagekomen?' is niet te vinden.

Mevrouw Alsem pleit ervoor om in een dergelijk onderzoek aan kinderen te vragen of de zorg geholpen heeft en of ze beter contact met hun ouders/vaders hebben.

De heer Van de Lagemaat vraagt of er onderzoek is gedaan naar de vraag waarom de respons zo laag is. Is overwogen om een nieuwe enquête uit te zetten? De respons is dermate laag dan men hier niet veel mee kan.

Gedeputeerde Haak vertelt dat de enquête door JIJ Utrecht is uitgezet, dat zelf ook niet gelukkig is met het resultaat. G.S. is met hen in gesprek om te bekijken wat verbeterd kan worden. Er komt een hertoets medio 2011.

Tegelijkertijd zijn er andere ontwikkelingen: een onderdeel van de financieringssystematiek zijn landelijke prestatie-indicatoren en daarin zit ook een klanttevredenheidstoets. Hier wordt dus per cliënt nagegaan of de cliënt tevreden is over de behandeling. Zo krijgt het college op een andere manier informatie over de effecten van de zorg.

Het college komt met JIJ Utrecht met een voorstel met daarin een plan van aanpak en aanbevelingen over hoe hier verder mee zal worden gegaan.

10. Statenbrief Evaluatie Wet op de Jeugdzorg + memo gedeputeerde Haak

Over de Statenbrief is enkele weken geleden een verhelderend woordvoerdersoverleg geweest.

De voorzitter vertelt dat men uiteindelijk achter de reactie van het college stond, zij het dat men op termijn verschillende perspectieven kon zien en opvattingen kon hebben.

Gezien de val van het kabinet vraagt de voorzitter zich af of hierover nu een standpunt van het kabinet verwacht kan worden.

Gedeputeerde Haak vertelt dat de werkgroep Dijsselbloem nog volop bezig is met consultaties. Mevrouw Haak zal 8 maart aanstaande voor de commissie verschijnen. Wellicht is de werkgroep in deze omstandigheden misschien nog interessanter dan hij al was. Zij neemt aan dat de resultaten van de commissie meegenomen zullen worden in een nieuwe regeerperiode en een rol kunnen spelen in de verschillende partijprogramma's.

Minister Rouvoet verwacht niet dat de Tweede Kamer hem de ruimte zal geven om nog met een voorstel voor een stelselwijziging te komen als reactie op de evaluatie uit de jeugdzorg.

Omdat gedeputeerde Haak voor de commissie zal verschijnen en daar het door haar verwoorde standpunt in zal nemen, geeft de voorzitter de commissieleden de gelegenheid om hier op te reageren.

Mevrouw Versteeg gaat ervan uit dat de gedeputeerde het standpunt van G.S. als het standpunt van de provincie Utrecht zal verwoorden voor de commissie. Haar fractie steunt de keuze van G.S. niet, omdat het een gemiste kans is om gemeenten financieel te prikkelen de zorg eerder preventief af te vangen als men preventieve en geïndiceerde zorg gescheiden houdt. Eigenlijk blijft men met zorgcoördinatie, doorzettingsmacht en eindverantwoordelijkheid versnipperd over drie bestuurslagen zitten als het gaat om de geïndiceerde zorg.

De voorzitter merkt op dat mevrouw Versteeg terecht opmerkt dat het een standpunt van G.S. en niet van P.S. is.

De heer Lutfula meldt dat het standpunt van zijn fractie afwijkt van dat van G.S. Door zijn fractie wordt de lokale variant als een oplossing gezien. Als één van de nadelen van de lokale variant wordt hier de komst van een voorstelwijziging genoemd. Maar als hier de oplossing ligt, vindt zijn fractie dit geen probleem. De huidige structuur werkt niet goed terwijl hier wel veel geld, tijd en energie in wordt gestoken.

De verschillende varianten zijn op een rij gezet, voorzien van voor- en nadelen. Mevrouw De Heer begrijpt de punten die de commissieleden naar voren brengen, maar hier is geprobeerd een voorlopige integrale afweging te maken. De lijn die het college kiest kan haar fractie in grote lijnen volgen, temeer daar het geprofileerd wordt als een G.S.-standpunt.

Mevrouw Alsem vertelt dat haar fractie zich aansluit bij de formulering van de fractie van D66. Als er iets met preventie moet worden gedaan, is dit een kans om het anders te doen.

De heer Klein Kranenburg zegt dat zijn fractie het standpunt van G.S. steunt en dit graag als standpunt van P.S. zou zien. Gespecialiseerde zorg kan uitstekend provinciaal worden geregisseerd, dan is er overzicht, behoud van expertise en waar nodig kan samenwerking worden afgedwongen. Ook kan één van de IPO-overwegingen worden meegenomen door de zorg integraal aan te bieden.

Zijn fractie is een voorstander van het versterken van de preventieve rol van de gemeente. Er moet een vloeiende overgang komen bij grotere gemeenten: hier kunnen rechtstreeks zaken met BJZ worden gedaan.

De provincie is uitstekend geschikt om de rol bij jeugdzorg te blijven vervullen.

11. Activiteitenplan en meerjarensie stichting Vrede van Utrecht.

De heer Lutfula zal de vragen van zijn fractie hierover naar de griffie sturen. Mocht de beantwoording in zijn ogen onvoldoende zijn, dan wordt overwogen dit punt voor een volgende vergadering te agenderen.

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijn sluit de voorzitter de vergadering.

Bijlage 1

Inspreektekst vergadering PS Statencommissie WMC dd. 1 maart 2010

‘De jeugdzorg is in onze ogen vergelijkbaar met een jungle. Een jungle is een vrij gevaarlijk gebied: als je je daarin begeeft en je bent niet goed voorbereid, is de kans groot dat je daar verwond uit komt of misschien wel helemaal niet meer uit komt. Dat is het gevaar van een jungle voor volwassenen maar de kans op overleving is voor een kind dat niet goed voorbereid in een jungle terechtkomt helemaal klein.

Er is een onderzoek gedaan door de SP onder jeugdhulpverleners. Hieruit kwamen veel cijfers naar voren. Ruim 50% zegt over het eigen werk dat men onvoldoende kwaliteit levert. Dat zegt nogal wat, vind ik. Daarnaast geeft 65% aan dat zij gegevens registreren om zichzelf in te dekken. Dat vinden wij als ouders heel ernstig. 94%, dus bijna 100% van de jeugdhulpverleners zegt dat het een illusie is om te verwachten dat de jeugdzorg veiligheid kan bieden aan kinderen. Dat staat in hun eigen rapport.

Ik wil graag de voorzitter dit boekje aanbieden en u vragen of u dit aan gedeputeerde Haak wil aanbieden. Het gaat over gemist vaderschap. De heer Tromp en ik zijn hier ook omdat we allebei vader zijn en met name in de jeugdzorg merken we dat vaders bijna niet meer aan bod komen. Daarom hebben we dit boek geschreven. Ik heb meer exemplaren bij me. Inmiddels hebben veel deskundigen boeken hierover geschreven.

Zelf heb ik nu een jaar of vijftien te maken met de jeugdzorg en ik kan wel zeggen dat het resultaat slecht is. Dat vind ik niet alleen, maar dat vinden tienduizenden ouders met mij en ook de jeugdhulpverleners zelf.

Een aantal jaren geleden was de jeugdzorg als er iets mis ging eens per half jaar op televisie. Een half jaar geleden was de jeugdzorg eens per maand op televisie omdat er iets mis ging, inmiddels zijn ze elke week wel een keer op televisie omdat ze bok na bok na bok schieten. Met grote problemen en traumatische gevolgen voor kinderen en wanhopige ouders die niet meer weten waar ze het zoeken moeten.

Inmiddels is het zo ernstig dat wij als ouders zelf, als de echte deskundigen, ook maar een boek hebben geschreven met als hoofdreden: wát je als ouders ook doet (dat vertellen wij ook tegen ouders die met de handen in het haar zitten met problemen met kinderen), schakel nooit de jeugdzorg in. Want je belandt in een jungle waar je bijna niet meer uitkomt, met grote schadelijke gevolgen voor de kinderen en voor de ouders. Veel ouders die hun kinderen wel bij jeugdzorg hebben afgeleverd zijn op televisie geweest, zij schamen zich naar hun kinderen toe over wat ze de kinderen hebben aangedaan. De kinderen verwijten hun ouders ook wat hun is overkomen. Het is heel ernstig.’

De heer D. Grippeling, Man-kind Centrum

Bijlage 2

Inspreektekst vergadering PS Statencommissie WMC dd. 1 maart 2010

‘Ik krijg nogal veel telefoontjes van vaders, ook van vaders die te maken hebben met de jeugdzorg. Dan blijkt steeds uit die telefoontjes dat de jeugdzorg enorm vaderexclusief werkt en eigenlijk niet uit de voeten kan met vaders. De problemen die daarbij naar voren komen betreffen bijvoorbeeld omgangs OTSsen, waarbij de jeugdzorg een rol heeft om het contact tussen gescheiden vaders en hun kinderen weer op gang te brengen. Dat loopt helemaal fout. Maar daarnaast weet de jeugdzorg ook niet om te gaan met vaders bij OTSsen en uithuisplaatsingen.

Vaders zijn ontzettend belangrijk voor kinderen. De betrokkenheid van jonge vaders is essentieel. Als je ze op jonge leeftijd buitensluit dan komt dat nooit meer goed. Jeugdcriminaliteit ontstaat door vaderloze eenoudergezinnen. Vermeerderde ADHD-problematiek ontstaat door vaderloosheid. Het is dus echt heel belangrijk dat er iets gebeurt. Ik kan er niet uitgebreid op ingaan, maar er zijn heel veel argumenten voor aan te geven.

Wat ik P.S. wil vragen is een zeer nadrukkelijk veel meer vaderinclusief beleid vanuit de jeugdzorg te voeren dan nu het geval is. Als je de verhalen van vaders hoort, blijkt dat zij zich door de jeugdzorg helemaal buitengesloten voelen van de processen die plaatsvinden.’

De heer P. Tromp, Vaderkenniscentrum

Bijlage 3

Tekst presentatie Aanbesteding Fort Vechten
Vergadering PS Statencommissie WMC dd. 1 maart 2010

De heer Kuypers heeft een jaar geleden het projectleiderschap overgenomen van de exploitatie en het ontwikkelen van Fort Vechten.

‘Ik zal snel een aantal zaken doorlopen in de veronderstelling dat u daar de achtergrond al van weet en ik zal de focus leggen op de rol van de provincie en de aanbesteding zelf.

Op Fort Vechten zal een bezoekerscentrum komen dat een museum voor de hele Hollandse Waterlinie zal zijn. We zien toenemende aandacht voor de Hollandse Waterlinie, o.a. door de aanwijzing als Nationaal Monument maar ook wordt bekeken of er potentie is om het op de Unesco Erfgoedlijst te krijgen.

Wat willen we bereiken met het Fort en het Nationaal Centrum? Dat is in ieder geval de ontwikkeling van het nationaal Liniecentrum. Er zijn de laatste jaren behoorlijk wat natuurontwikkelingen gedaan, dus buiten de bescherming van het culturele wat het Fort kent, wordt veel aandacht besteed aan hoe de ecologie beschermd kan worden. Dat loopt als een rode draad door de aanbesteding heen.

Het Fort ligt mooi en goed bereikbaar aan de oostkant van de stad Utrecht. Het zal dan ook een belangrijke recreatieve functie krijgen. Waar we ons op focussen is: wat voor module kunnen we vinden om de hele exploitatie en het beheer en onderhoud geregeld te krijgen voor een langere periode, zonder dat de overheid daar al die jaren geld in moet stoppen. Dat willen we doen door een PPS-constructie. Daar kom ik op terug.

De positie van de provincie en de rol van Staatsbosbeheer zijn belangrijk hierin. Er zijn vier partijen die als overheidspartijen in het proces zijn betrokken: de provincie, Staatsbosbeheer, de gemeente Bunnik en het projectbureau Nieuwe Hollandse Waterlinie. Onze positie is gebaseerd op het Pact van Rhijnauwen, dat is een pact tussen 5 departementen en 5 provincies waar afspraken zijn gemaakt, onder meer dat de provincies dergelijke processen zullen trekken. Voor Fort Vechten geldt dat Staatsbosbeheer eigenaar is en in het eindtraject ook eigenaar blijft.

Het is pas een levensvatbaar project geworden op het moment dat duidelijk werd dat de financiële middelen aanwezig waren. In het najaar van 2008 kwam het verlossende woord toen de toezegging kwam voor de nota Ruimtegeden. De start vanuit de provincie was Agenda 2010, daarnaast zitten er AVP-middelen in, gelden vanuit VROM van de nota Ruimtegeden, geld van VROM in BIRK (Besluit Investing Ruimtelijke Kwaliteit) en tot slot zijn er middelen uit Europa ontvangen in het kader van het POP. Bij elkaar is nog ongeveer 17,5 miljoen EURO te besteden.

Via een PPS (publiek-private samenwerking) wil men pogen op langere termijn de zaken anders georganiseerd te krijgen. De overheid wil investeren en aangeven waarin, maar wil de marktpartij erbij te betrekken om creativiteit te genereren, om te zorgen voor continuïteit en voor de komst van een nieuwe organisatie. Een ander belangrijk element is de hele marketing van een dergelijk museum en de positionering daarvan in de Nederlandse museumwereld, maar ook internationaal..

Er is vooraf marktconsultatie gedaan om te weten of er in de markt belangstelling bestaat voor dit soort zaken. Dat is het geval, maar er zijn condities. Eén daarvan is dat, wil een marktpartij investeren en zich binden, dit voor langere termijn moet zijn, tenminste twintig jaar. Er is dan ook in de aanbieding gezegd dat men een overeenkomst voor dertig jaar aangaat.

Het hangt tussen een concessie en een dienst, dat betekent dat we als overheidspartijen eraan gehouden zijn een Europese aanbesteding te houden. Dat is gebeurd. De aanbesteding is volgens de Europese richtlijnen. Het is geen openbare procedure maar het is wel op basis van uitnodiging gegaan, dat betekent dat een ieder in de gelegenheid is geweest om in te schrijven, daarvoor zijn advertenties gezet en is het aangeboden op de aanbestedingskalender die voor Europa geldt.

Dat is in twee fasen gebeurd. De eerste fase is een fase van preselectie. Daarbij is het van belang dat de eisen die aan een preselectie worden gesteld goed worden geformuleerd. Hier bestaat een boekwerk van. Er is ook een boekwerk over de globale ideeën van wat op dat moment voorgelegd wordt omtrent de verwachtingen.

De eerste selectiecriteria betroffen drie categorieën:

- algemene vereisten (akkoordverklaringen),
- de uitsluitingsgronden (rechtspositionele organisatie, ingeschreven in de Kamer van Koophandel, aantoonbaar dat er geen sprake was van een faillissement),
- een omzet van tenminste 5 miljoen EURO.

Op basis hiervan zijn vier inschrijvers door de selectie gekomen en zij zijn uitgenodigd om plannen te maken: een onderhoudsplan, natuurbeheerplan en ruimtelijk organisatorisch plan. De inschrijvers ontvingen daarbij een gunningsleidraad, dat is in dergelijke processen wezenlijk om rechtszaken achteraf te voorkomen. Hiermee wordt aangegeven hoe uiteindelijk de beoordeling zal zijn.

Er is een zeer inhoudelijk informatiepakket neergelegd over wat de wensen en eisen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van ecologie. Hiermee kan een inschrijver zich onderscheiden van een andere.

Uiteindelijk wordt gegund aan de inschrijver die de meeste punten heeft gekregen. De puntentelling betreft drie categorieën:

- op een aantal zaken is het ja of nee en daaraan is een bepaald aantal punten verbonden,
- zijn de plannen SMART genoeg geformuleerd,
- een weging van de plannen ten opzichte van elkaar.

In een discussie over de uitkomsten is de scoretabel nog wat bijgesteld. Nieuwland Holding B.V. uit Wageningen bleek de hoogste score te hebben.

Achteraf is met de drie andere partijen gesproken over de vraag of zij het proces transparant hebben kunnen volgen en dit bleek het geval. Op het moment dat men het voornemen geeft tot gunnen hebben de andere partijen 15 dagen de gelegenheid om bij de rechtbank bezwaar aan te tekenen.

Dergelijke elementen moeten in een PPS-constructie goed worden geregeld.

Ir. Kuypers gaat in op de inhoud van het plan door het benoemen van vier elementen:

Ecologie: Staatsbosbeheer vond het van belang om in het gebied vier biotopen aan te wijzen.

Op die wijze kunnen specifieke eisen aan het beheer en onderhoud worden gesteld die zijn meegenomen in de opgegeven eisen. Vleermuizen hebben de hoogste beschermingsgraad.

Acht gebouwen zijn exclusief aangewezen voor de vleermuizen.

Restauratie en consolidatie: er volgt geen complete restauratie, dat zou het karakter teniet doen. Het doel is om te laten zien hoe een fort werkt. Wel wordt over een strook tussen de 45 en 90 meter geprobeerd te laten zien hoe het vroeger was, hier worden de grondprofielen hersteld en vinden wat restauraties plaats. De gebouwen die gebruikt gaan worden zullen worden gerestaureerd. De overige gebouwen worden geconsolideerd. De reduitgracht is voor een groot gedeelte gedempt en de wens is die weer te herstellen.

Liniecentrum: achter de zogenaamde bomvrije kazerne wordt terug naar het maaiveld een grote kuil gemaakt. In die kuil komt het museum. Daartussenin komt levensgroot de maquette

van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Op het fort komt een aantal belevingsclusters, bijvoorbeeld over hoe het is om een fort te verdedigen.

Commerciële functies: de commerciële partij moet zorg dragen voor beheer en onderhoud en voor het museum. Dat wordt bekostigd door een aantal passende commerciële functies. Daarvoor moeten soms gebouwen worden gerealiseerd. Rond het Liniecentrum is ruimte gegeven voor 1000 m² PVO en voor 1250 m² ondergronds.

Nieuwland Holding B.V. zou een nationaal vleermuizencentrum willen inrichten op het Fort. Men wil alles ondergronds concentreren. Nieuwland wil investeren in 3D-visualisaties en gaming. Er ligt een belofte van Nieuwland dat het park het hele jaar open zal zijn. Voor de exploitatie is dan nodig dat er een soort wintertuin komt.

Nieuwland belooft behoud van werkgelegenheid en ook zullen de huidige gebruikers gebruik kunnen blijven maken van het Fort.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt 3 maart aanstaande gepubliceerd. Tot 2013 zal worden gebouwd en de oplevering zal eind 2013 plaatsvinden.

Parkeren en ontsluiten heeft hiermee te maken, maar valt buiten dit project.

Er is veel aandacht besteed aan communicatie.'

De website is www.liniecentrumfortvechten.nl

Ir. P. Kuypers